I.K Jak je to asi pravděpodobné?

Jak se nazývá princip, který pojednává o nemožnosti přesného měření hybnosti (rychlosti) a polohy?

- a) Robertsonův vztah
- b) Pauliho vylučovací princip
- c) Heisenbergova relace neurčitosti
- d) Hundovo pravidlo

Michal přemýšlel nad pravděpodobností, že dostane jedničku z dějepisu

Pojem Heisenbergův princip (relace) neurčitosti je velmi dobře znám i laické veřejnosti. Pojednává o nepřímé úměrnosti nepřesnosti měření polohy a hybnosti, jinými slovy čím přesněji určíme polohu částice, tím méně přesně už můžeme určit její hybnost (samozřejmě i naopak). V jednodimenzionálním případě vypadá jeho matematická formulace následovně:

$$\Delta p \Delta x \ge \frac{\hbar}{2},$$

kde Δp a Δx jsou nejistoty hybnosti a polohy a $\hbar$ značí tzv. $redukovanou\ Planckovu\ konstantu$. Identitou, která tuto neurčitost popisuje, může být i tzv. $Robertsonův\ vztah$, který ale slouží v podstatě univerzálně a lze jím popsat relace neurčitosti mezi libovolnými veličinami popisujícími danou částici či celý systém. Jedná se o takové zobecnění Heisenbergova principu na všechny možné veličiny.